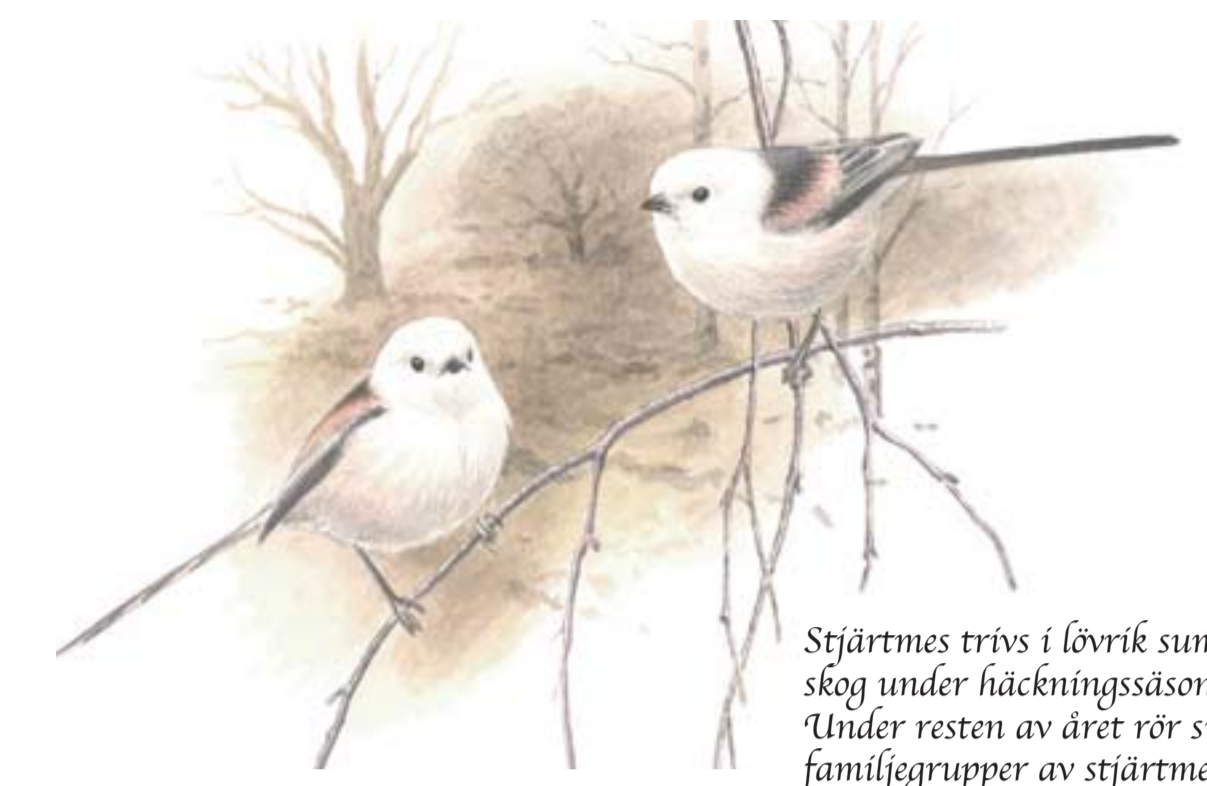

Välkommen till Vidingsjöskogen

Vidingsjöskogen är närnatur kryddad med vildmark. Vid sidan om vältrampade stigar väntar ett rikt växt- och djurliv, spännande sumpskog och gamla tallar. En skog med plats för både elljusspår och myrstigar, för vanliga hurtbullar och sällsynta mossor.

Stjårtmes trivs i lövrik sumpskog under häckningssäsongen. Under resten av året rör sig familjegrupper av stjårtmes i hela skogen.

Reserverat för folk, djur och växter

Vidingsjöskogen har länge varit populär bland skogsvandrare och motionärer. Det är enkelt att ta sig hit och nätet av motionsspår och stigar gör skogen lättillgänglig. Här finns alla möjligheter till naturupplevelser, från vårens intensiva fågel-sång till skidturerna på gnistrande snö.

År 2001 bildade kommunen Vidingsjöskogens naturreservat. Syftet är att värna mångfalden av växter och djur, men också att trygga tillgången på mark för friluftsliv. Skogen ska vara ett attraktivt strövområde, samtidigt som skötseln ska gynna djur och växter. Successivt kommer delar av skogen att bli allt mer urskogslig. Men då rör vi oss med hundraårsperspektiv.

Rikt växt- och djurliv

Redan idag finns det mycket att upptäcka. Särskilt för den som ger sig ut vid sidan om stigarna, bland mossklädda stenblock och myrstackar. Barrskogen är helt dominerande, bitvis ung, på andra ställen gammal och grov. Det finns områden med tallar som är 125 år gamla. Medelålders för en tall, men ändå överåriga i skogsbrukssammanhang.

Vegetationen är typisk för barrskog med blåbärsris som ett dominerande inslag. Bland örterna märks exempelvis harsyra, linnéa, klotpyrola och den lilla orkidén knärot.

Svavelriska

Klibbticka, till vänster, är vanlig på stubbar och stammar av framförallt döda granar, men den kan även angripa skadade träd.

Tallticka, till höger, lever som parasit men tar vanligtvis inte död på värdtallen. Talltickans fruktkroppar uppträder först på tallar som är omkring 100 år och äldre.

Kungsfågel, Sveriges minsta fågel.

Den svampkunnige finner kanske svavelriskor och orange taggsvamp. De är inga matsvampar, men intressanta genom att de berättar något om marken. Båda växer på kalkrik jord, kalk som inlandsisen fört med sig från slätten i norr.

I Vidingsjöskogen kan du få se alla de vanliga skogsfågeln. En av dem är kungsfågel, Sveriges minsta fågel som endast väger sex gram. Kungsfågeln rör sig ofta högt upp i granarna i jakten på insekter. Trots sin litenhet övervintrar många kungsfåglar i våra skogar.

Blöt skog

Sumpskogarna är spännande inslag i den annars så barrträdpräglade skogen. Klibbal och björk gör sumpskogen lummig. Att ge sig in här kan vara ett riktigt äventyr. Stövlar rekommenderas! Träden står på små öar omgivna av mer eller mindre öppet vatten, beroende på årstid. Svällande kuddar av blåmossa växer vid basen av alarna. Sumpskogen är mindre påverkad av skogsbruk än omgivande skog, vilket gör den mer vildvuxen och svårframkomlig.

Spår efter människor

Området söder om Linköping är en mycket gammal kulturbygd. I Vidingsjöskogen finns det spår av åkrar, stengårdsgårdar och gravar som bedöms vara från århundradena före Kristi födelse. Lämningarna är svåra att upptäcka.

Eftersom Vidingsjöskogen ligger på mager mark har odlingen och bebyggelsen inte varit så omfattande. Området har under mycket lång tid varit skogbevuxen betesmark som tillhörde byn Vidingsjö. Byn låg strax norr om motionscentrumet.

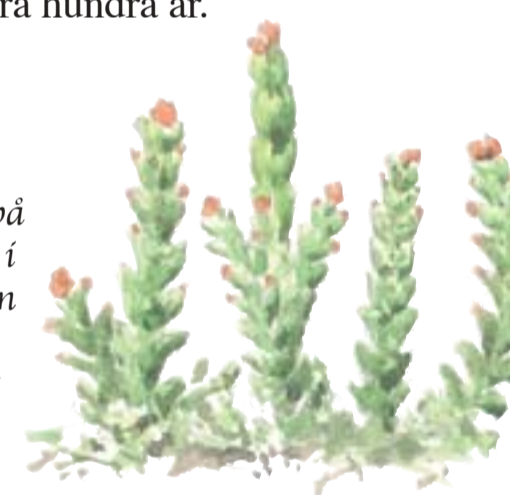
I södra delen av reservatet finns bördigare jord. Enligt en karta från år 1870 fanns här åker och slätteräng. Här hittar vi också idag ett par åkrar och hagar samt några små lövrika områden. Här står bland annat några vidkroniga hagmarks-ekar. Dominansen av lövträd kommer att bevaras och betande djur kommer här att vara en viktig del av skötseln.

Ursprunget i urskogen

Dagens genomgripande skogsbruk har en kort historia, kortare än åldern på en gammelfura. Försvinnande kort jämfört med skogens egen historia, där djur och växter har utvecklats under årtusenden utan mänsklig påverkan.

Många arter klarar inte av att leva i dagens brukade skogar. Det är för mycket som skiljer i jämförelse med urskogen. I en orörd skog blandas träd av olika åldrar och arter. Träden får möjlighet att uppleva ålderdomen, där exempelvis tallar kan bli flera hundra år.

Många små mossor är anpassade till att växa på döda trädstammar, ofta i en fuktig miljö. Det är en möjlighet för småvuxna mossor att hitta en plats som inte är upptagen av större och konkurrenskraftigare växter.

Vedtrappmossa är bara några millimeter hög ...

... medan grön sköldmossa blir ett par centimeter.

Död ved, en källa till liv

Mest påtagligt är nog urskogens rikedom på "död ved", stående såväl som liggande döda träd och grenar. I urskogen kunde andelen död ved vara en tredjedel av virkesvolymen!

Ett gammalt dött träd är fullt av liv! Många växter och djur är anpassade för att leva av, på eller i död ved. En anpassning som fungerar väl i en urskog, men som idag leder till problem. Exempelvis är drygt hälften av de skalbaggar som klassas som akut hotade eller sårbara i Sverige, beroende av döda träd. Brist på gamla och döda träd är även orsaken till att många lavar, vedsvampar och mossor minskat kraftigt.

Urskogslig framtid

Stora delar av Vidingsjöskogen kommer att lämnas för fri utveckling. För att snarast förbättra livsbetingelserna för vedlevande arter, ska dock ett antal träd dödas så att mängden död ved snabbt ökar. Därefter kan de naturliga processerna hinna ifatt och ta över.

Andra delar ska skötas för att förbättra och skapa miljöer som de sällsynta och hotade arterna behöver. Ungskogarna ska gallras så att lövträd och tall gynnas, precis som efter skogsbrand. Eventuellt kommer grundvattennivån att höjas i de fuktiga barrskogarna så att fler sumpskogar bildas.

Vid en första anblick kanske framtidens Vidingsjöskog kan komma att se stökig och ovårdad ut. Eller kanske vild och spännande, en skog för äventyr? Kanske frisk och oförstörd? Definitivt rik på växter och djur. Ett ovanligt närströvsområde. En framtidsskog!

Welcome to Vidingsjöskogen

Vidingsjöskogen Nature Reserve is popular walking country with a real "wilderness" feel. The many, well-frequented trails and jogging tracks are surrounded by abundant flora and fauna. The reserve is dominated by conifers – some young, others old and gnarled – while marshy woodlands dotted with deciduous trees provide added variety.

Large areas of the reserve are left to develop naturally, gradually becoming more and more like intact natural forests, with a noticeable increase in the proportion of dead timber. Under natural conditions this can amount to up to one third of the total volume of timber. Many of the forest's most endangered species, including numerous beetles, fungi and mosses, are dependent on dead wood.

To protect the countryside, please note the following among the rules that apply in the reserve:

- You may pick common flowers, berries and mushrooms, but no other plants or animals may be collected or harmed.
- Lighting fires is not permitted.
- Camping is prohibited.

Blåmossa växer i tätta runda kuddar, på marken eller på stambaser i sumpskogarna.

